Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo quintus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Visual Library

SEcūdus arti. In p̄ceden. ꝛc. Hic de tertio qđ eſt noſtra neceſſitas miſerabilis q̄ maxime eſt triplex.

¶ Pria eſt neceſſitas impetratiōis terrenorum.

¶ Secūda eſt neceſſitas adeptionis diuinorum.

¶ Tertia eſt neceſſitas euitationis periculorum.

¶ Pria igit̄ eſt neceſſitas ꝛc. Terrena em̄ ſunt a deo petēda ꝓ neceſſitate vite. Sic̄ em̄ ait Aug. ad probā. de orādo deū. Hoc licꝫ orare qđ licꝫ deſiderare. Tēporalia āt licꝫ deſiderare: ſed p̄ncipal̄r nō debem⁹. vt dicit Tho. ij. ij. vt in eis finē ꝯſtituam⁹ ſed ſicut quedam adminicula quibus iuuamur ad tendendū ad beatitudinē per q̄ vita corꝑalis ſuſtentat̄: ꝛ etiā organice deſeruiūt ad act⁹ virtutū. vt đr phs. j. ethi.

¶ Scđa eſt nčitas adeptiōis diuinoꝝ. Grē ꝛ glorie q̄ a ſolo deo hr̄i p̄nt ꝛ q̄ꝝ nullus eſt capax: niſi deſideret ꝛ petat. Vnđ Bed. Ad hoc peti ſe vult vt capacēs eoꝝ doꝝ fiāt q̄ petūt. ꝛ Aug⁹. Tota vita boi chriani eſt ſctm̄ deſideriū: qđ deſideras: nō vides: ſed deſiderādo capax eris. Jdō nullū credim⁹ ad ſalutē: niſi deo inuitāte venire: nullū inuitatū niſi đo adiuuāte bona operari: nullū niſi orantē dei auxiliū ꝓmereri. Sed forte q̄rit aliq̄s An orō ſit in p̄cepto: Rn̄det Tho. in plibus locis: vt in iiij. di. xv. Et ij. ij. q. lxxxiij. ꝙ orō qn̄qꝫ eſt in p̄cepto. Primo em̄ ad horas canonicaſ tenent̄ bn̄ficiati ꝛ in ſacrꝭ ordinib⁹ ꝯſtituti: ꝛ religioſi ꝓfeſſi. Scđo tenet̄ q̄libꝫ ꝓ ſe orare: ſpūalia petendo/ p̄ſrtim cū grauiter tentat̄. Tertio ꝓ proximo in caſu nčitatis: q̄n ꝑ aliū n̄ iuuaret̄ in tētatōib⁹ ſuis/ h̄ meſciēte. Tūc em̄ locū habꝫ illđ Amb. Paſce fame morientē. ſ. ſpūalr̄: Si nō paniſti/ occidiſti: ſꝫ h̄ difficile eſt ſcire. Jdcirco laudabile ē ꝙ aliq̄s freq̄nter etiā ꝓ alijs oret gnal̄r. ꝛ maxīe in nčitate ꝯſtitutis Chry. ſup Mat. Pro ſe orare nčitas cogit: ꝓ altero aūt charitas fratn̄itatꝭ hortat̄. Dulcior eſt āt apđ deū orō nō quā nčitas trāſmittit: ſꝫ quā fratn̄itatꝭ charitas ꝯmēdat Quarto dn̄icꝭ dieb⁹: ꝛ p̄cipuis feſtꝭ tenet̄ q̄libꝫ orare ad ꝯformādū ſe miſtris eccl'ie.

¶ Tertia ē nčitas euitatiōis ꝑiculoꝝ q̄b⁹ vicꝫ nr̄a miſerabil' ꝯdicio ſubiecta ē: de q̄bus multū elegant̄ loqūt Aug. xxij. de ciui. dei. c. xxij. Vide ſi vis. Cōſiderare q̄ppe debem⁹ ꝙ in hac vita ſum⁹ q̄ſi naute trāſfretātes. Eccl. xliij. Qui nauigāt mare enarrēt pericl'a ei⁹. Itē vt ꝑegrini per deſertū tranſeūtes. ij. Coꝝ. v. Q̄diu ſum⁹ in corꝑe ꝑegrinamur a dn̄o. Itē vt milites in cāpo dimicātes Job. vij. Militia eſt vita hoīs ſup terrā. Propt̄ hec ꝑicula et multo forti⁹ pro ꝑiculo extremo futuro orare debem⁹. Lu. xxj. Vigilate itaqꝫ om̄i tp̄e orātes vt digni habeamini effugere hec oīa que futura ſunt et ſtare an̄ faciē filij hoīs. Et videt̄ in om̄i deſolatōne et ꝑiculo recurrēdū eſſe ad orōnem. ſcđi Para. x. Cū ignoramus quid agere debeamus h̄ ſolum reſiduū habem⁹ vt oculos nr̄os dirigam⁹ ad te. Diligēter ergo attētis periculis q̄bus ꝯtinue ſubiacem⁹ ꝯtinue clamare dꝫ vnuſquiſqꝫ ad deū. d. De⁹ in adiutorium meū intende. ¶ Exemplū Math. viij. Diſcipuli vidētes ꝑiculum maris clamauer̄t dicētes. Dn̄e. ꝛc. Salua nos perim⁹. qđ et a nob̄ cōtinue dōm eſt qui in tātis miſerijs ſumus: q̄rum ꝯſideratio cū diuine liberalitatis recognitione nos efficaciter hortari debet ad orandum. Vn̄ Hugo de ſctō victo. i li. de vir. orādi. Quo ſtudio ꝛ quo affectu a nob̄ orādus ſit de⁹ ex nr̄a miſeria ſimt̄ et ei⁹ miſericordia cōſiderare poſſumus. In cōſideratōne nr̄e miſerie diſcamus ꝙ nobis neceſſe eſt petere. In cōſideratōe ṽo diuine miſ̄icordie ꝙ fiducial̄r debem⁹ poſtulare Cōſideremus q̄ꝫ ſit breuis vita nr̄a q̄ꝫ ſit via lubrica/ q̄ꝫ ſit mors incerta. Cōſideret vnuſq̄ſqꝫ mala ſua ꝓpria. Et dū erumnaꝫ huius vite cōſiderat: que ſit etiā celeſtis patrie ſuauitas attendat. Hec ille

TErtius artil's. Audi. ꝛc. Cauete ne ꝓpt negligētiam orādi i ꝑiculis et miſerijs remaneatis. Lex dicit. Si quis ſua culpa eget. indignū eſt ei ſubuenire. ff. depoſiti. l. Bona fides. ar. ad hoc oppoſitū lxxxvj. diſ. c. Non ſatis. Pone caſū de eo q̄ fame et frigore ꝑiclitans negligit petere auxilium cū tamē moneat̄ petere et accipere. Expone et applica notādo illud ſcn̄. Turpis eſt iactura q̄ ꝑ negligētiam fit.

¶ Sermo quintus

Petite et d.

Venit hora cum iã non in
prouerbijs loq̄r vob ſz pa//
lã de pr̄e meo ãnũciabo vob. Jo. xvj. Pa
lam ãnunciat domin⁹ diuia myſteria de//
uote petẽtib. Jn illᷓ ãt ꝟb tria ſᷓ notãda.
¶ Primũ eſt ꝑmiſſiõis ꝓmptitudo. cũ di.
Venit hora. ¶ Scdm claritudo. cũ dicit.
cũ iam nõ in ꝓuerbijs loquar vob. ¶ Ter//
tiũ eſt certitudo. cũ dicit. ãnunciabo vob
ſcʒ egoipe qui mẽtiri non poſſum De his
Chry. Or obũbrata erãt q̄ dicta erãt: ſub//
iũxit Hec in ꝓuerbijs locut⁹ ſũ vob Ve//
nit hora cũ iã ñ i ꝓuerbijs loq̄r vob. i. eri
tpſ qñ ſcietis oĩa maifeſte. Dicit ãt reſur
rectõis tpſ. ſʒ pa. de pa. m. an. vob. Etem
q̄dragita dieb diſputauit cũ eis ↄgrega//
tis loq̄ns de regno dei. Et nũc ait/ i timo
re exñtes nõ attẽditis his q̄ dicũᷓ. tunc ãt
reſuſcitatũ vidẽtes poteritis oĩa palã diſ//
cere ¶ Petite. ꝛc.

Primus articulus. An ſcti orẽt ꝓ no
bis Q, nõ. Dicit Anᷓ. i pſol. Beati
erũt oĩpotẽtes ſue volũtatis ſicut deus ſue.
ğ cũ nullus oret qð ꝑ ſe p̄t ſicut d̃r Aug.
li. de correc. ꝛ gr̃a. Si ſcti volũt noſtꝝ bo
nũ: nõ hñt ꝓpter h̄ orare. Cõtra: Eccia cõi
ter orat di. Sctã maria ora ꝓ nob. Rñdʒ
Bona. in. iiij. di. xlvj. ꝙ ſic d̃r mgr̃ in lr̃a:
Scti ꝓ nobis orãt. Rñ. duplex ẽ: Vna eſt
qꝛ vidẽt nr̃am nc̃itatẽ in q̄ nos indigem⁹
ab alijs releuari. Alia ꝓpter dei volũtatẽ:
qꝛ vult vt vnũ mẽbꝝ aliõ releuet ꝛ ꝙ ꝓ in
uicẽ ſollicita ſint mẽbra. Ad illð qð obijciᷓ
dicẽd. ꝙ volũtas duplr̃ ↄꝑaᷓ. Aut ad actũ
ꝓpriũ: vt volo h̄ facere. Aut ad actũ alienũ
vt volo vt ali⁹ h̄ faciat. Vñ dico ꝙ aucto
ritas Anᷓ. eſt reſpectu act⁹ ꝓprij: ſʒ petitõ
ſalutis ẽ reſpectu act⁹ diui: vt. ſ. de⁹ ſaluet
Hec Bon ¶ Pro fund. Nõ ſic ẽ de curia
celeſti ſicᷓ de curia t̄renoꝝ dñoꝝ. de q̄ ouid.
ſine titulo. Curia pauꝑib clauſa ẽ dat cẽ//
ſus honores. Et in li. de faſ. Jn p̄cio p̄ciũ
nũc ẽ dat cẽſus honores Cẽſus amicicias
pauꝑ vbiq; iacʒ. Sʒ in celeſti curia libenᷓ
ſᷓ oẽs ſcti ꝓ nob intᷓceſſores deſiderãtes
nob ipendere auxiliũ. Et h̄ ẽ eis ḡtiſſimũ
Juxta illð Ariſto. ij. pol. Amicis auxiliari
dulciſſimũ eſt. Cũ ğ q̄riᷓ An ſcti ꝛc. Dic
rñ. vt ſ. Ex q̄ ↄcluð ꝙ mlᷓtũ gaudere de//
bem⁹ venerãdo ſctõs: puta in eoꝝ feſtiui//
tatib: ſʒ tñ ꝛ ibi eſt vnð ↄfundi debem⁹.
Ber. ſer. de vig. aploꝝ pe. ꝛ pau. Jn feſti
uitatib ſctõꝝ debem⁹ gaudere ꝛ ↄfũdi:
gaudere qꝛ p̄tronos p̄miſim⁹: ↄfundi quia
imitari nolum⁹. Audite o miſi pctõres q̄
cũ ſctis tãdẽ regr̃e ſpatis/ ꝛ tñ diabolũ ma
gis q̃ ſctõs imitari vultis: qm̃ dño rebel//
les eſtis. Redite igiᷓ ad cor ꝛ exẽpla ſctõꝝ
imitari ſtudeatis: ꝛ ſic ꝓculdubio ꝓ vobis
orabũᷓ vr̃am ſalutẽ deſiderãtes. Fig. ij.
Mach. j. Fratrib q̄ ſũᷓ in egypto ſalutem
dicũᷓ fratres q̄ ſᷓ hierlymis. Spũalr̃ Fra
tres q̄ ſũᷓ in egypto. i. mðo tenebroſo nos
ſum⁹ q̄bus optãt ſalutẽ frẽs nr̃i q̄ ſũᷓ hie
roſolymis. i. in ciuitate celeſti q̄ eſt citas
pacis. Oñi ſcti nr̃am ſalutẽ ꝛ ſocietatẽ op//
tãt: q̃ ferueᷓter optare debem⁹ ꝑueire ad
eoꝝ ↄſortiũ. Jðo Berñ. ſer. de oĩb ſctis.
Quid iſtð negligẽtie: q̄d pigricie: imo q̄d
ignauie frẽs vt nõ crebris ſuſpirijs ꝛ feruẽ
tiſſima affectiõe abrũꝑe hic ꝛ in illa tãfe//
licia ſctõꝝ agmĩa iactari aĩos ſtudeam⁹.
Ve nobis a duricia cordis nr̃i.

Secũd⁹ arti. Jn p̄ceð. ſer. de p̄ma cõ
ſideratiõe p̄ncipali Hic de ſcða dicẽ
dũ q̄ eſt ↄſideratio diſpoſitiue p̄ꝑatiõis.
Ecci. xviij. Añ orõez p̄para aiã tuã: ꝛ ne
ſis ſicᷓ hõ q̄ tentat deũ q̄rens. ſ. aliq̄d a do
ꝛ nõ p̄mo faciẽs qð in ſe eſt. ſ. aim p̄pare.
Prouer. xvj. Hominis eſt aim p̄parare.
Eſt aũt ad bñ orandũ nc̃aria duplex p̄ꝑa//
tio. ſ. purgatiua ꝛ meditatia. Jn hoc ſer.
dicendũ ẽ de p̄ma q̄ fieri dʒ triplr̃.
¶ Primo ꝑ abſtinẽtie obſeruationẽ.
¶ Scðo ꝑ pietatis exercitatiõez.
¶ Tertio ꝑ cordis ↄpunctionẽ
Prĩo igiᷓ ꝛc. Tob. xij. Bona eſt orõ cũ ie
iunio. Jõ iſti obtinueᷓt qð petierũt: quia
orõi ieiuniũ adiũxeᷓt. vicʒ helias. iij. Re.
xix. Judith eiuſdẽ. viij. ꝛ. xiij. Filij captiui
tatis. Heſð. viij. Danie. eiuſdẽ. x. Niniuite
Jone. iij. Et anna ꝓphetiſſa Lu. ij. Se
cũdo ꝑ pietatis exercitatõz. vñ Act. x. dixit
ãgel⁹ cornelio: Orões tue ꝛ elyne tue aſcẽ
de. in ↄſpe. di. Ecõtra. ꝓuerb. xxj. Qui ob
turat aurẽ ſuã ad cla. pau. ꝛ ipe q̄s cla. ꝛ ñ
exaudieᷓ. Si ãt pietas q̄ reſpicᷓ corp⁹ diſ//
ponit ad orãdũ: mlᷓto magis pietas q̄ ẽ re//
ſpectu aie: cuiuſmõi ẽ idulgere iiuriãti. vñ
Mat. v. Si offers mu. tuũ ad al. ꝛ recor//

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

da. rc̄. Vade p⁹ recon. fri tuo rc̄. ⁊ Mar. xj. Cū ſtabitꝫ ad orādū/dimittite ſiqd habetꝫ: ⁊ pr̄ vr̄ di. vob pec. vr̄a. ⁊ Ecci. xxviij Relinq. p̄xio nocēti tibi: ⁊ tūc depcāti tibi pctā ſoluenẜ. Hō hoi ẜuat irā: ⁊ a dō q̄rit medelā. Jn hoiem ſibi ſilēꝫ nō hꝫ miſcdiā ⁊ depcaẜ p pctis ſuis. q. d. Hoc fruſtra fac̄ Propt̄ p̄dicta dr̄ Beda. Due ſūt ale qb⁹ ad deū orō volat: dare ⁊ remittere. Tertio p cordis ꝯpūctiōēꝫ: q̄ ſicut dr̄ ps. Jniq̄tatē ſi aſpexi in corde meo nō exau. dn̄s. et Eſa. j. Cū mlt̄iplicaue. orōes nō exau. man⁹ em̄ vr̄e plene ſūt ſan. i. pctō. Notandū tn̄ ſm̄ Tho. ij. ij. ꝙ in pctōre duo ſt̄ cōſiderāda. ſ. Natura quā de⁹ diligit: ⁊ culpa quā de⁹ odit. Si ergo pctōr inq̄ntū peccator aliq̄d petit orādo. i. ſꝫ deſideriū peccati hoc a deo nō audiẜ ex mia. lꝫ q̄nq̄ꝫ audiaẜ ad vindictā dū de⁹ p̄mittit pctōrem ampli⁹ ruere in pctā. Sicut em̄ dic̄ Aug. Dn̄s quedā negat p̄piti⁹ q̄ ꝯcedit iratus Exaudiunẜ ḡ q̄nq̄ꝫ mali ad voluntatē ſuā ſed nō ad ſalutem: ſicut diabolus Job. j. Et filij iſrael petētes carnes Nūe. xj. Orationē aūt pctōꝝ ex bono deſiderio nature p̄cedentē de⁹ audit nō q̄ḡi ex iuſticia: quia pctōr hoc nō mereẜ: ſed ex pura miſcdia: qd̄ intelligendū eſt de pctōre humiliato. Vn̄ ſup illō Lu. xj. Omis q̄ petit accipit: dicit Chryſ. gloſando: Ois: ſiue iuſt⁹ ſiue pctōr: qd̄ etiaꝫ intelligendū eſt q̄ttuor ꝯdiciōib⁹ obſeruatis: vt. ſ. petat pie neceſſaria ad ſalutē: p̄ſeueranter ⁊ p ſe. Vn̄ nō ſolū eſt neceſſaria cordis ꝯpūctio ſiue humiliatio in orāte: ſedetiā i eo p q̄o oratur.

¶Exemplū habem⁹. j. Reg. xv. Samuel lꝫ ſctūs tota nocte clamās ad dn̄m: nō eſt exaudit⁹ p ſaul obſtinato in ſupbia. Jta in vitaſpa. legiẜ. Quidā frater dixit beato Antonio. Ora p me paẜ. Qui rn̄dit. Nec ego tui miſereor neq̄ꝫ de⁹: niſi p teipſo ſollicitus ſis ⁊ orauerꝫ deū. Jbidē. Quidā relinq̄ns ſeclm̄ factus eſt eremita p̄batiſſimus: qd̄ audiēs ſecularꝫ quidā ſoci⁹ eius venit ad eū rogans vt deū oraret p eo q̄tinus daret ei gratiā abſtinēdi a peccatis. et ille p̄miſit monēs vt poſt quindeci dies r̄diret ad eū: Quo reuerſo q̄ſiuit ſi adhuc placeret pctm̄ ſuū ei. Rn̄dit: deterius eſſe ſibi q̄ꝫ antea. Tūc eremita monuit eū iterꝫ poſt q̄ndeci dies redire: ⁊ forti⁹ ſe afflixit orans p eo. Cū aūt rediſſet nūciās ei ꝙ ſibi deteri⁹ eſſet/attēdens eremita negligentiā ei⁹: q̄ delectatiōi nō reſiſtebat: accepit ſportā in q̄ ſibi panes detulerat ⁊ impleuit arena rogās vt humerꝫ ſuis imponeret ⁊ ferret. Qd̄ cū ille attētaret/ eremita retrahebat inferi⁹: qd̄ cū ille aduerteret: dicit: Non poſſum hoc leuare: q̄a tu deorſum trahis: Tūc ille: Trahe ſup te. ⁊ ego iuuabo te. qd̄ cuꝫ faceret/facillie on⁹ ſup humeros eius poſitū eſt. Tūc eremita: Si ergo te nō poſſum iuuare: q̄ tu niteris in ꝯtrariū delectādo in peccato: ſed iuua te /reſiſtendo pctō: ⁊ tūc tibi valebit adiutoriū dei ⁊ meū. Oportꝫ ḡ vnūq̄nq̄ꝫ ip̄piius miſereri: al'as fruſtra orareẜ pro ipo. Ecci. xxx. Miſerere anime tue placēs deo.

Tertius articu. Aud̄ rc̄. Et p̄cipue neceſſaria eſt cordis cōpunctio. Audite qd̄ iura dicūt: Venia peccati nō datur niſi correcto. xxiij. q. ij. Legatur. Nec poteſt gaudere ſe correctū: niſi prius doleat ſe fuiſſe p̄uerſum. xxiij. q. vj. Quēadmodū. Et lex dicit. Delicti veniā penitētibus indulgemus. C. de hereti. maniche os. Et. C. de ſum. trinita. ⁊ fide catho. l. vlti. Pone caſum. Si videret p̄nceps animos hominū: ⁊ peteret aliq̄s gratiā q̄ tamen in corde retinet voluntatē offendendi regem. An rex ſibi parceret: Certū eſt ꝙ nō rc̄. Expone ⁊ applica notando illud j. Reg. xvj. Dn̄s intueẜ cor.

¶Sermo ſextus.

Petite et dabitur vobis rc̄. Jn illo die in nomie meo petetis ⁊ nō dico vobis quia ego rogabo patrē p vobis Joan. xvj. Jn his verbis tria p̄mittit. ¶Primo deſiderande cognitiōis euidentiam. cū dicit Jn illo die. ¶Secundo fiende petitionis ſcientiaꝫ: cum dicit: Jn nomine meo petetis. i. petere ſcietis quoniam ſpirituſancto pleni eritis.

¶Tertio ſperāde exauditōnis fiduciaꝫ: cū dicit. Et nō dico vobis rc̄. De primo: Luce vlti. Tunc ape. illis ſen. vt intellig. ſcripturas. De ſecundo Rhomano. viij. Quid orem⁹ ſicut oportꝫ neſcim⁹. ſ. ex no

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN